

"प्रयत्न करणे कधीही सोडू नका, अपयश हा यशाच्या मार्गातील फक्त एक टप्पा आहे."

अकोला

● वर्ष १६

● अंक ३२

● शुक्रवार, दि. ७ ऑगस्ट २०२६

● मूल्य ५

● पृष्ठ ८

■ RNI No.- MAHMAR/2012/49642

■ Postal Regn. No. AKL DN/283/2024-26

■ Web: <https://epaper.citynewssuperfast.com>

» थोडक्यात

... तर प्रदेशाध्यक्ष पदाबाबत निर्णय घ्या : प्रशांत किशोर

पुणे : भविष्यात मी निवडणूक रणनीतीकार म्हणून राष्ट्रवादी काँग्रेससोबत काम करावे, असे तुम्हाला वाटत असेल तर प्रदेशाध्यक्ष पदाबाबत निर्णय घ्या, अशा शब्दात प्रशांत किशोर यांनी सुनील तटकरे यांच्या कार्यपद्धतीबाबत थेटपणे नाराजी व्यक्त केल्याची माहिती समोर येत आहे. गुरुवारी मुंबईत सुनेत्रा पवार, पार्थ पवार आणि जय पवार यांच्यासोबत प्रशांत किशोर यांची बैठक झाली. तब्बल सहा तास ही बैठक सुरू होती. पार्थ पवार हे स्वतः चार्टर्ड विमानाने प्रशांत किशोर यांना मुंबईला घेऊन आल्याचे सांगितले जाते.

चिमुकलीवर अत्याचार

प्रकरणी आज भंडारा बंद!

भंडारा : शहरातील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वाडेत गुरुवारी सकाळी ११ वाजेच्या सुमारास माणुसकीला काळीमा फासणारी अत्यंत संतापजनक घटना समोर आली आहे. एका अवघ्या ३ वर्षाच्या चिमुकल्या बालिकेला आमिष दाखवून एका ३० वर्षीय नराधमाने सार्वजनिक शौचालयात नेऊन तिच्यावर अत्याचार केले. या घटनेची माहिती मिळताच संपूर्ण भंडारा शहरात तीव्र संतापाची लाट पसरली असून, घटनेच्या निषेधार्थ आज 'भंडारा बंद'ची हाक देण्यात आली आहे.

तब्बल ३० हजार २०९ शिक्षकांची भरती!

मुंबई : शिक्षक भरतीची प्रतीक्षा करणाऱ्या उमेदवारांसाठी एक मोठी बातमी समोर आली आहे. राज्यात ३० हजार शिक्षकांची पवित्र पोर्टलद्वारे भरती प्रक्रिया राबवली जाणार आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा, खासगी अनुदानित शाळा, शासकीय शाळांतील शिक्षकांच्या ३० हजार २०९ पदांसाठी पवित्र संकेतस्थळामार्फत ही भरती प्रक्रिया राबवली जाणार. दरम्यान, प्रक्रियेअंतर्गत शिक्षक अभियोग्यता व बुद्धिमत्ता चाचणी उत्तीर्ण उमेदवारांना ११ ऑगस्टपर्यंत रिक्त पदांसाठी प्राधान्यक्रम नोंदवता येणार आहे. परिणामी आता भरती प्रक्रियेच्या प्रतीक्षेत असलेल्या पात्रताधारक उमेदवारांना दिलासा मिळाला आहे.

मोदी सरकारची मोहीम फत्ते!

वृत्तसंस्था ७ ऑगस्ट

दिल्ली : मतदारसंघ पुनर्रचना विधेयकावर पहिल्यांदा संसदेत दारूण पराभव झाल्यानंतर आता केंद्र सरकारकडून नव्याने आणण्याचे प्रयत्न सुरू झाले आहेत. यासाठी आवश्यक दोन तृतीयांश बहुमताचा कोटा पूर्ण झाल्याचा दावा सूत्रांनी केला आहे. दोन दिवसांपूर्वी संसदीय कामकाज मंत्री किरण रिजिजू यांनी लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांची भेट घेत यासंदर्भात चर्चा केली होती. मात्र, काँग्रेसने साफ शब्दात नकार दिला होता.

सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार नोव्हेंबर महिन्यात उत्तर प्रदेशातील राज्यसभा खासदार निवृत्त होणार आहेत, ज्यामुळे हिवाळी अधिवेशनात हे विधेयक आणणे सोयीचे ठरणार नाही.

त्यामुळे याच चालू अधिवेशनाच्या शेवटच्या आठवड्यात हे विधेयक मंजुरीसाठी आणि मतदानासाठी आणण्याचा सरकारचा प्रयत्न आहे.

संसदीय कार्यमंत्री किरण रिजिजू यांनी राहुल गांधी आणि प्रियंका गांधी यांची भेट घेऊन स्वतंत्र चर्चा केली, पण त्यांनी थेट नकार देत पहिल्यांदा जंतरमंतरवरील लाठीमार आणि राम मंदिर लुटीवर चर्चेची मागणी केली आहे.

संविधानातील तरतुदीनुसार घटना दुरुस्तीसाठी उपस्थित

आणि मतदान करणाऱ्या सदस्यांचे दोन तृतीयांश बहुमत आवश्यक असते. बहुमताचे गणित जुळवण्यासाठी सरकार काही सत्ताधारी खासदारांना तटस्थ किंवा अनुपस्थित राहण्यास सांगण्याची शक्यता आहे.

या घटना दुरुस्ती विधेयकामुळे लोकसभेतील मतदारसंघांची संख्या वाढणार आहे. मतदारसंघांची पुनर्रचना होऊन त्यांच्या सीमा बदलणार आहेत. प्रत्येक राज्यातील खासदार आणि आमदारांची संख्या देखील बदलू शकते.

दोन तृतीयांश मतांची जुळवाजुळव पूर्ण, जेन झी आंदोलनाच्या आड कार्य सिद्धीस

१७१ च्या जनगणनेनुसार सध्या असलेली जागांची मर्यादा आणखी २५ वर्षांसाठी तशीच कायम ठेवावी. सर्व राज्यांसाठी लोकसभेच्या जागांमध्ये ५० टक्क्यांची समान वाढ करण्यासाठी घटनेत दुरुस्ती करावी. (गृहमंत्री अमित शाह यांनी एप्रिलमध्ये याविषयी दिलेले तोंडी आश्वासन कायद्यात समाविष्ट करावे.

कायद्याच्या मसुद्यात प्रत्येक राज्याला नेमक्या किती जागा मिळतील, याचा स्पष्ट उल्लेख असणारी अनुसूची जोडली जावी.

संसदेतील राजकीय व संख्याबळाचे गणित

घटनादुरुस्ती विधेयक मंजूर करण्यासाठी सरकारला दोन-तृतीयांश (२/३) बहुमताची गरज आहे. म्हणजेच ३६० मतांची गरज आहे. डीएमकेचे २२ खासदार सोबत आले, तर सरकारचे संख्याबळ ३४६ पर्यंत पोहोचू शकते. राज्यसभेत सर्व २४४ खासदार उपस्थित राहिल्यास १६४ मतांची गरज आहे, जिथे एनडीएकडे सध्या १५८ खासदार आहेत. महिलांसाठीच्या ३३ टक्के आरक्षणाची अंमलबजावणी करण्यासाठी लोकसभेतील एकूण जागांची संख्या ८५० पर्यंत वाढवण्याचा सरकारचा प्रयत्न आहे.

८० लाख नावे वगळण्याचा डाव

नाशिक : राज्यात सुरू असलेल्या मतदार यादी सखोल पुनरीक्षण (एसआयआर) मोहिमेत विरोधकांची जवळपास ८० लाख नावे मतदार यादीतून वगळण्याचे षडयंत्र रचले जात आहे. त्यामुळे सजग राहून मतदार यादी पुनरीक्षण मोहिमेवर लक्ष ठेवण्याच्या सूचना मनसे अध्यक्ष राज ठाकरे यांनी शहर आणि ग्रामीणच्या पदाधिकाऱ्यांना केली आहे. मतदार यादीतून नावे कशी गायब केली जातात, याची उदाहरणे सादर करत मतदार यादीवर चौकसपणे लक्ष ठेवून 'बीएलए'ची संख्या अधिकाधिक वाढविण्याचे निर्देश ठाकरे यांनी पदाधिकाऱ्यांना दिले.

मुख्यमंत्री फडणवीस-शिंदेंच्या 'कोल्डवॉर'मध्ये मराठ्यांचा जीव जातोय!

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

मुंबई : एकनाथ शिंदे यांना स्वतःला मराठा मॅन म्हणून प्रस्थापित करण्याची असलेली घाई, त्यातून घेतलेले निर्णय, शिंदे आणि फडणवीस या दोघांमधील कोल्ड वॉर अतिशय टोकाच्या बिंदूला पोहोचले आहे. फडणवीस शिंदेवर कुरघोडी करण्याची एकही संधी सोडत नाहीत, असा खोचक टोला ठाकरे सेनेच्या उपनेत्या सुषमा अंधारे यांनी लगावला. मराठा आरक्षणावरून त्यांनी जोरदार टीका केली. मराठा आरक्षणाच्या मुद्यावर बोलताना सुषमा अंधारे म्हणाल्या

की, सात-आठ महिन्यांपूर्वी आझाद मैदानावरून आंदोलक परतले, तेव्हाच सरकारच्या नियतीवर शंका उपस्थित केली होती. एकनाथ शिंदे यांना स्वतःला 'मराठा मॅन' म्हणून प्रस्थापित करण्याची अतिशय घाई झाली होती. त्या घाईतूनच अतिशय अगतिकतेने काही निर्णय घेतले गेले. पुढे बोलताना त्या म्हणाल्या, सध्या शिंदे आणि फडणवीस यांच्यात

छुपा राजकीय संघर्ष पेटला आहे. फडणवीस हे शिंदे यांना शह देण्याची किंवा त्यांच्यावर कुरघोडी करण्याची एकही संधी सोडत नाहीत. त्यामुळे मराठा आरक्षणाच्या संदर्भाने जर शिंदे भूमिका काही घेणार असतील, तर फडणवीस ती भूमिका घेऊ देतील, ते फडणवीस कसले? पण मुळात फडणवीसांच्या भूमिकेवर जर शिंदेची भूमिका अवलंबून असतील, तर शिंदेंनी मराठा समुदायाला एक पोकळ शब्द दिलाच का बरे? एकूणच काय तर दोघांचं राजकारण होतंय, जीव मात्र मधल्यामध्ये गरीब मराठ्यांचा जातोय, असा आरोप त्यांनी केला.

सरसंघचालक श्री. गजानन महाराजांच्या चरणी नतमस्तक

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

शेगाव : राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे सरसंघचालक मोहन भागवत आज श्री क्षेत्र शेगाव येथे दाखल झाले असून, त्यांनी श्री संत गजानन महाराज यांच्या समाधीचे दर्शन घेऊन त्यांनी आपल्या दोन दिवसीय दौऱ्याचा उत्साही वातावरणात प्रारंभ केला. शेगाव आणि खामगाव येथे आयोजित विविध सामाजिक

व संघटनात्मक कार्यक्रमांच्या पार्श्वभूमीवर त्यांचा हा दौरा विशेष महत्त्वाचा मानला जात आहे. कार्यक्रमांचा श्रीगणेश

करताना सरसंघचालकांनी सर्वप्रथम 'श्री'च्या चरणी माथा टेकवून आशीर्वाद घेतले. मंदिरात आगमन होताच श्री

जातीय जनगणनेत ओबीसी कॉलमचा समावेश होईल - मुख्यमंत्री फडणवीस

राष्ट्रीय ओबीसी महासंघाच्या अधिवेशनाला सुरुवात

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

मुंबई : जातीय जनगणनेत ओबीसी कॉलमचा समावेश केला जाईल. त्याशिवाय अधिवेशनातील ठराव राज्य सरकार अंमलात आणेल, अशी महत्त्वपूर्ण घोषणा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केली. तसेच 'ओबीसी महासंघाच्या ११ व्या अधिवेशनासाठी देशभरातून आलेले सर्व समाजातील प्रतिनिधी, माता-भगिनी, युवा सहकारी, राष्ट्रीय ओबीसी महासंघाचे सर्व पदाधिकारी यांना माझा नमस्कार', असेही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले. ते पुढे म्हणाले, आज बंगळुरुमध्ये राष्ट्रीय ओबीसी महासंघाचे

११ वे अधिवेशन संपन्न होत आहे. सामाजिक न्याय आणि ओबीसींच्या हक्कांवर यामध्ये व्यापक चर्चा होईल. विविध मान्यावर या अधिवेशनाला मार्गदर्शन करणार आहेत. 'महत्त्वपूर्ण अधिवेशनाच्या यशस्वी आयोजनासाठी मी राष्ट्रीय ओबीसी महासंघाला शुभेच्छा देतो.

हे अधिवेशन फक्त विचार-विनिमय करण्याचा मंच नाही, तर सामाजिक न्याय, समरसता आणि राष्ट्रीय निर्माणाला नवीन दिशा देण्याची संधी आहे' असं मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले. 'भारताचा आत्मा विविधतेत आहे. या विविधतेला शक्ती देणारा आधार सामाजिक समरसता

आहे. आपल्या महापुरुषांनी भारत निर्माणचा आपल्याला असा मार्ग दाखवला, ज्यात कुठल्याही व्यक्तीचं मूल्य त्याची जाती, पार्श्वभूमीवर यावर न ठरता प्रतिभा, चरित्र यावर ठरेल. महात्मा ज्योतिबा फुले यांनी आधुनिक भारतात सामाजिक क्रांतीचा शंखनाद केला. शिक्षणाला सामाजिक परिवर्तनाचं सर्वात प्रभावी माध्यम बनवलं. शोषित, वंचित आणि मागास समाजाला आत्मसम्मान, अधिकार आणि समान संधी देण्यासाठी जीवन समर्पित केलं. शिक्षण मुक्तीचा मार्ग आहे हे आजही प्रासंगिक आहे. हाच सामाजिक न्यायाचा मजबूत पाया आहे' असं देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितलं.

09

ऑगस्ट 2026
सायं 6 से
रात्रि 10 बजे तक

18 वां श्री श्याम
एकादशी संकीर्तन

विशेष
आकर्षण
महाभारत
देखावा

पावन कार्यक्रम
श्री श्याम सिंह जी चौहान
मंत्र मंदिर पुकरी, काठगाम

हारे म्यूजिकल ग्रुप (अकोला)

गोपाल शर्मा हारे, अकोला, मुंबई

ऋषिका ठाकुर, ग्वालियर

आयोजक : श्री स्वार्थी श्याम परिवार, अकोला

निवेदक : गोपाल शर्मा हारे पदयात्री मित्र परिवार, अकोला

सह आयोजक : श्री रामदेव बाबा एवं श्री श्याम बाबा सेवा समिति, अकोला, महाराष्ट्र

श्रम स्थल : श्री रामदेव बाबा एवं श्री श्याम बाबा मंदिर गीता नगर, अकोला

हेल्मेट सक्तीचा खेळ खंडोबा होवू नये

दुचाकीस्वारांच्या जीविताच्या
सुरक्षिततेच्या दृष्टीने हेल्मेट सक्ती लागू
करण्यात आली. याला मुक्ती विरोध
नाही. हेल्मेट न घालणाऱ्यांवर पोलीस
प्रशानानातर्फे दंडात्मक कारवाई करण्यात
येत आहे. वृत्तपत्रात प्रकाशित झालेल्या
बाबतीचा वाचली. नाशिक नंतर ठाणे जिल्ह्यात
रस्त्यावरील जीवधेण्या खड्ड्यांमुळे घडलेल्या
वेगवेगळ्या अपघातात दोन जण मृत्युमुखी
पडले. त्यात एक ठाणे डिस्ट्रिक्ट रस्म्यू
फोर्स चा (टि डी आर एफ) जवान आहे.
रस्ते अपघातात जीविताच्या सुरक्षिततेसाठी
हेल्मेट घालणं आवश्यक आहे. हे माध्य
आहे. खराब रस्ते, रस्त्यांवरील अतिक्रमण,
रस्त्यांवर पार्किंग करण्यात आलेली वाहनं,
अनियंत्रित वेगाने धावणारी वाहनं, कठडे
नसलेले पुन रस्त्याच्या बाजूला असलेल्या
उघडाळ नाल्या, वहातूकीला अडथळा निर्माण

करणारे वीजेचे खांब, रस्त्यांवर फिरणारी मोकाट जनावरे. हे रस्त्यावरील अपघात घडण्याची प्रमुख कारणे आहेत. वाहतुकीच्या नियमांचे पालन न करणे, तसेच दुचाकी अपघातवर्तनां धाडसी खेळ केल्यामुळे देखील अपघात घडतात. अपघात घडल्यानंतर दुचाकीस्वाराच्या डोक्याला गंभीर इजा होवू नये म्हणून, हेल्मेट घालावे हा झाला उपाय.

परंतु अपघाताचे प्रमाण कमी व्हावे या दृष्टीने प्रामाणिकपणे प्रयत्न होणे आवश्यक आहे. वर्दळीच्या ठिकाणी उभ्या करण्यात यावे असलेल्या ओटोरीश्वर, रस्त्यावर पाकिंग केलेली वाहनं, वाहतुकीच्या नियमांचे उल्लंघन करणारे वाहनचालक यांच्यावर पोलीस प्रशासनाने कठोर कारवाई करावी. पोलीस प्रशासनातर्फे बऱ्याच मुख्य चौकात सी सी टीव्ही कॅमेरा लावण्यात आले आहेत. सर्व वर्दळीच्या ठिकाणी कॅमेरा लावण्याची व्यवस्था करावी. म्हणजे बसल्या जागेवरून वाहतूक नियंत्रण आणि कारवाई करता येईल. मनुष्यबळच्या वापर आणि ताण काही अंशी कमी होईल. महानगरपालिकेने रस्त्यांवरलं अतिक्रमण हटवावे. पाडप्लाइन, केबल टाकण्यासाठी, भूमिगत वाडप्ला साठी खोदकाम केलेले तसेच आपल्या अखत्यारीतील खराब

असलेले रस्ते नवीन बनवावे, अथवा दुरुस्त करावे. उध्दाखा नाल्यांवर झाकण टाकावे. महावितरण कंपनीने वाहतुकीस अडथळा निर्माण करणारे खांब आणी रोहित्ठ टाकवा. सार्वजनिक बांधकाम विभागांने आपल्या अखत्यारीतील रस्ते व्यवस्थित ठेवावे, कठडे नसलेल्या पुलानां ते बसवावे. यात प्रादेशिक परिषद विभागाची (आर टी ओ) ची भूमिका देखील महत्वाची आहे. सर्व विभागांनी सांघिकपणे आणी परस्पर सामंजस्याने काम केल्यास रस्त्यांवरील अपघातांचे प्रमाण कमी होऊ शकते. वाहनांना बसवायच्या हाय सेव्युरीटी रजिस्ट्रेशन प्लेट सारखा, हेल्मेट सक्तीचा खेळ खंडोबा होवू नये. हि अपेक्षा आहे. नाहीतर 'एक ना धड, भाराभर चिंध्या', असे द्यावेचे.

हमत जकात अकोला

नोबेल पारितोषिक जिंकणारे जगातील पहिले गैर-युरोपियन!

रवींद्रनाथ टागोर यांचा जन्म ७ मे १८६१ मध्ये झाला. ज्यांना गुरुदेव असे ही संकल्पिते जाते, हे एक ब्राह्मणवर्गीय, चित्रकार, नाटककार, कादंबरीकार, बंगाली कवी, संगीतकार आणि समाजसुधारक होते. १९ व्या शतकाच्या उत्तरार्धात व २० व्या शतकाच्या प्रारंभी यांच्या कार्यमुळे बंगाली साहित्य व संगीतात आमूलग्न बदल घडून आला. अतिशय लोकप्रिय कविता असलेल्या गीतांजलिचे ते कवी होते, ज्याचे वर्णन 'अगदी संवेदनशील, ताजे आणि सुंदर' कविता असे केले जाते. ते १९१३ मध्ये नोबेल पारितोषिक जिंकणारे जगातील पहिले गैर-युरोपीयन आणि साहित्यिक पहिले मीतकार बनले. टागोरांच्या काव्यात्मक गाण्यांकडे आध्यात्मिक आणि पारंपरागत म्हणून पाहिले गेले; तथापि, त्यांचे 'सुंदर गद्य आणि जादुई कविता' बंगालबाहेर फारसे ज्ञात नाहीत. बंगाली साहित्यावर रवींद्रनाथांच्या एवढा प्रभाव लक्षात आणे की, बंगाली साहित्यिका रवींद्रनाथ व रवींद्रोतर अशी विभागणी करण्यात येते. त्यांना कधीकधी 'बंगालचा बाई' म्हणून संबोधले जाते. तेसचे ते अत्यंत प्रतिष्ठित रॉयल एशियाटिक सोसायटीचे सदस्य होते. कोलकात्याच्या पिराली ब्राह्मण कुटुंबात जन्म झालेल्या रवींद्रनाथांनी वयाच्या ८व्या वर्षी पहिली कविता लिहिली वयाच्या १६व्या वर्षी त्यांनी भानुसिंह या टोपणनावाने बर्‍याचशा कविता लिहिल्या. १८७७ पर्यंत त्यांनी त्यांच्या खऱ्या नावाने लघुकथा आणि नाटके लिहिलीं केली. एक मानवतावादी, सार्वभौमवादी, अंतरराष्ट्रीयवादी म्हणून त्यांनी ब्रिटिश राजकीय विरोध केला. शांतिनिवेतनाची उभारणी, विस्तृत व उच्च दर्जाच्या साहित्याची निर्मिती व रवीन्द्रसंगीताचे सृजन हे रवीन्द्रनाथांचे प्रमुख जीवनकार्य होते. पारंपरिक शिक्षण केवळ पोपटपंथी शिकवते या विचारानुसार शांतिनिवेतनाच्या क्रांतिकारक प्रयोग त्यांनी राबवला.

रवीन्द्रनाथानी रचलेली जन गण मन व आमार शोनास
 बांग्ला ह्या रचना अनुक्रमे भारत व बांग्लादेश यांची राष्ट्रगीते
 म्हणून स्वीकारण्यात आल्या आहेत. दोन राष्ट्रगीतांचे जनकत्व
 रचलेल्या रवीन्द्रनाथाने हे पृथ्वीवरील एकमेव कवी आहेत.
 श्रीलंकेचे राष्ट्रगीतही त्यांच्या साहित्यातून प्रेरणा घेऊन तयार
 झाले. कोलकात्याच्या जोराशंका ठाकूर बाडी येथे रवीन्द्रनाथ
 टागोर (टोपणाम्न रवि) यांचा जन्म झाला. वडील दैवेंद्रनाथ
 टागोर (१८१७-१९०५) व आई शारदा देवी (१८३० - १८५५)
 यांचा १८ अपत्यांमध्ये रवीन्द्रनाथ हे १३वे होत. १८ वया वर्षी
 मुंज झाल्यावर रवीन्द्रनाथानी वडिलांसोबत १८ फेब्रुवारी

राजेंद्र सिंह हे एक भारतीय जलसंरक्षक आणि पर्यावरणवादी आहेत. 'भारताचे वॉटरमॅन' म्हणूनही ओळखल्या जाणाऱ्या राजेंद्र सिंह यांना २००१ मध्ये मॅगसेसे पुरस्कार आणि २०१५ मध्ये स्टॅकहोम वॉटर प्राईज मिळाला आहे . ते ' तरुण भारत संघ ' (टीबीएस) नावाची एक स्वयंसेवी संस्था चालवतात, जिची स्थापना १९७५ मध्ये झाली . सिरिस्का व्याघ्र प्रकल्पाजवळील थानागाडी तहसीलच्या होरी-भिकमपुरा गावात स्थित असलेल्या या स्वयंसेवी संस्थेने, थार वाळवंटाजवळ असलेल्या आपल्या अर्ध- शुष्क प्रदेशात, धीम्या नोकरशाही आणि खाणकाम लॉबीविरुद्ध लढण्यात महत्वाची भूमिका बजावली आहे. तसेच जोहड, पाससाचे पाणी साठवण्याच्या टाक्या, बंधारे आणि इतर काळाच्या कंसोटीवर उतरलेल्या तसेच नावीन्यपूर्ण तंत्रांचा वापर करून गावकर्यांना जल व्यवस्थापनाची जबाबदारी घेण्यास मदत केली आहे.

१९८५ मध्ये एकाच गावातून सुरुवात करून, गेल्या काही वर्षात, टीबीएसने कोरड्या हंगामासाठी पावसाचे पाणी गोळा करण्यासाठी ८,६०० हून अधिक जोहड आणि इतर जलसंधारण संरचना बांधण्यास मदत केली आहे. १,००० हून अधिक गावांमध्ये पाणी परत आणले आहे आणि राजस्थानमधील अरवरी, रुपरेल, सरसा, भुनारी आणि जहाजावली या पाच नद्यांचे पुनरुज्जीवन केले आहे. ते राष्ट्रीय गंगा नदी खोरे प्राधिकरणचे सदस्य आहेत, जे भारत सरकारने पर्यावरण (संरक्षण) कायदा, १९८६ अंतर्गत प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून गंगा (गंगा) साठी एक सक्षम नियोजन, वित्तपुरवठा, देखरेख आणि समन्वय प्राधिकरण म्हणून २००९ मध्ये स्थापन केले होते.

राजेंद्र सिंग यांचा जन्म ६ ऑगस्ट १९५९ मध्ये उत्तर प्रदेशातील बागपत जिल्ह्यातील मेरठजवळील दौला गावात झाला . ते सात भावंडांमध्ये सर्वात मोठे होते. त्यांचे वडील शेतकरी होते आणि ते गावातील त्यांच्या ६० एकर जमिनीची देखभाल करत असत आणि तिथेच राजेंद्र यांचे सुरुवातीचे

शिक्षण झाले. त्यांच्या आयुष्यातील एक महत्वाची घटना १९७४ मध्ये घडली, जेव्हा ते अजून हायस्कूलमध्ये शिकत होते. गांधी पीस फाउंडेशनचे सदस्य रमेश शर्मा यांना फेठमधील त्यांच्या घरी भेट दिली. यामुळे तैरुण राजेंद्रचे मन गाव सुधारणेच्या मुद्याकडे वळले, कारण शर्मा यांनी गाव स्वच्छ केले, एक वाचनालय (ग्रंथालय) उघडले आणि स्थानिक संघर्ष भिटवण्यातही ते सामील झाले; लवकरच त्यांनी राजेंद्रला दारू निर्मूलन कार्यक्रमाला सामील केले. दुसरा महत्वाचा प्रभाव शाळेतील इंग्रजी भाषेचे शिक्षक प्रताप सिंग यांचा होता, जे वर्गानंतर आपल्या विद्यार्थ्यांशी राजकारण आणि सामाजिक मुद्द्यांवर चर्चा करू लागले. याच वेळी १९७५ मध्ये आणीबाणी लागू झाली होती, ज्यामुळे त्यांना लोकशाहीच्या मुद्द्यांची जाणीव झाली आणि त्यांनी स्वतंत्र विचार तयार केले.

शिक्षण पूर्ण झाल्यावर, त्यांनी १९८० मध्ये सरकारी सेवेत प्रवेश केला आणि जयपूरमध्ये शिक्षणासाठी राष्ट्रीय सेवा स्वयंसेवक म्हणून आपल्या कारकिर्दीला सुरुवात केली, जिथून त्यांची राजस्थानमधील दौसा जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण शाळांवर देखरेख करण्यासाठी नियुक्ती करण्यात आली. दरम्यान, ते तरुण भारत संघ (यंग इंडिया असोसिएशन) किंवा टीबीएस या संस्थेत सामील झाले, जी जयपूर विद्यापीठातील अधिकाऱ्या आणि विद्यार्थ्यांनी कॅम्पसमधील आगीच्या पीडिताना मदत करण्यासाठी स्थापन केली होती. त्यानंतर, तीन वर्षांनी जेव्हा ते संस्थेचे सरचिटणीस झाले, तेव्हा त्यांनी विविध समस्यांमध्ये गुंतलेल्या संस्थेवर ठोस परिणाम साधण्यात अपुरेपणाबद्दल प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले. अखेरीस १९८४ मध्ये संपूर्ण मंडळाने राजीनामा दिला आणि संस्थेची जबाबदारी त्यांच्यावर सोपवली. त्यांनी हाती घेतलेल्या पहिल्या कामांपैकी

एक म्हणजे भटक्या लोहारांच्या गटासोबत काम करणे, जे गावोगाव फिरत असूनही त्यांना कोणाकडूनही फारसा पाठिंबा मिळत नव्हता. या अनुभवाने त्यांना लोकांसोबत मिळून काम करण्याची प्रेरणा दिली. तथापि, कामावर परतल्यावर, विकासात्मक समस्यांबद्दल वरिष्ठांची उदासीनता आणि मोठा प्रभाव पाडण्यात स्वतःची असमर्थता यामुळे तो अधिकाधिक निराश होत होता, म्हणून त्याने १९८४ मध्ये नेकरी सोडली. त्याने आपले सर्व घरगुती सामान २३,००० रुपयांना विकले आणि शेवटच्या थांब्यासाठी बसचे तिकीट काढले. तो राजस्थानच्या अंतर्भागात जाणार्या बसमध्ये चढला, त्याच्यासोबत तरुण भारत संघाचे चार मित्र होते. शेवटच्या थांबा अलवर जिल्ह्यातील थानागाडी तहसीलमध्ये असलेले किशोरी गाव होते आणि तो दिवस होता २ एक्टोबर १९८५. सुरुवातीला सांशकता दर्शवल्यानंतर, शेजारच्या भिंकपुरा गावातील गावकऱ्यांनी त्याला स्वीकारले आणि तिथे त्यांना राहण्यासाठी जागा मिळाली. लवकरच, त्याने जवळच्या गोपालपुरा गावात एक लहान आयुर्वेदिक औषधोपचाराचा व्यवसाय सुरू केला, तर त्याचे सहकारी गावामध्ये शिक्षणाचा प्रचार करण्यासाठी बाहेर पडले.

राजेन्द्र सिंह हा गावातील ए

थे एका ग्रामीण पुनर्निर्माण संस्थेची स्थापना केली. याच संस्थेचे स्वीन्द्रनाथानी पुढे 'श्री-नेकेतन' असे नामकरण केले. श्री-नेकेतनच्या प्रथमध्यातूत महाना गांधींच्या प्रतिक्रामक वराज्य चळवळीला प्रार्थय देण्याचा त्यांनी प्रारंभ केला होता. ज्ञानसंवर्धनातून अज्ञानी व अशहाय्य ग्रामीण भागाची सुटका होईल या अर्थकार्यास या उपक्रमात सहभागी करून देत. १९३० सालपासून त्यांनी भारतातील राजकाराकीच्या जातीयतेविरुद्ध प्रचार सुरू केला. नाट्य-कविता यांदारे जागृती निर्माण करण्याचा प्रयत्न केला. केरळच्या गुरुवापुर दिरात दलितांना प्रवेश देण्यासाठी त्यांनी

आवाहन केले.

शेट्यांच्या दशकात रवींद्रनाथ पूर्णपणे
१. त्यांनी लोकप्रियता विशेषतः बंगालमध्ये
२. १५-जानेवारी-१९३४ रोजी बिहारमध्ये
३. गांधी, महात्मा गांधींनी 'दलित अत्याचाराचा
४. ना सूरू' अशी संभावना केली. या वक्तव्याचा
५. पार्श्व केल्या. बंगालच्या आर्थिक व सामाजिक
६. कोलकत्त्यातील भयावह दारिद्र्याबद्दल त्यांनी
७. या दारिद्र्यावर केलेल्या मुक्तछंदातील १००
८. तेचा प्रभाव सत्यजित रे यांच्या अपुर संसार
९. या चित्रपटावरही पडलेला दिसतो. अखेरच्या
१०. नात रवींद्रनाथांनी विशेष रे घेतला. यातूनच
११. रचय्य या निबंधसंग्रहाची निर्मिती झाली.
१२. तेकी व खगोलशास्त्राचा त्यांनी केलेल्या
१३. व त्यांच्या कवितेवरही जाणवतो. या शब्दचर्या
१४. त्यांच्या काव्यरचना रवींद्रनाथांच्या काव्यरचनांत
१५. त येतात.

'लिटिल बॉय' पडला अन् अवघ्या जगाने विध्वंस पाहिला!

तब्बल ८१ वर्षांपूर्वी आजच्याच दिवशी, इणजेच ६ ऑगस्ट १९४५ रोजी हिरोशिमावर लेटल बॉय' नावाचा अणुबॉम्ब टाकला गेला होता. अमेरिकेने केलेल्या या हल्ल्याचा विध्वंसक वध्या जगाने पाहिला होता. इतकंच नाही तर, जपानचे हे शहर अशाप्रकारे उद्ध्वस्त झाले की, लढ्या कैक पिढ्यांना त्याचे परिणाम भोगावे लागले. ही घटना मानवी इतिहासातील सर्वात घनाशारी घटनांपैकी एक होती. सकाळी ११ वाजता झालेल्या या हल्ल्यामुळे हिरोशिमा शणेत होत्याचं नव्हतं झालं. या हल्ल्यात तब्बल लाख ४० हजार लोक मृत्युमुखी पडले, तर चावलेल्यांना किरणोत्सर्गाचे दीर्घकालीन षपरिणाम सहन करावे लागले. या दुर्घटनेने जपानविरूद्ध खतरनाक आहेत, याची जगाला मान्य करून दिली. आजही या घटनेच्या गाठवणी लोकांच्या मनात ताज्या आहेत.

दरवर्षी ६ ऑगस्ट रोजी 'हिरोशिमा दिवस' जागर केला जातो. जंगल शांती, अहिंसा आणि नागतिक एकतेचा संदेश देणं, हा या दिवसाचा उद्देश आहे. हिरोशिमाची घटना ही केवळ इतिहासाकडे सत्य नाही, तर मानवतेसाठी एक गोल इशारा आहे. युद्ध आणि हिंसाचाराचे परिणाम फक्त विनाशकारी आणि दुःखद आहेत, याने दिवसाने सगळ्यांना दाखवून दिले. हा दिवस आपल्याला अणु निःशस्त्रीकरण आणि नागतिक शांततेचे महत्त्व पटवून देणारा आहे. या दिवसाच्या तब्बल ८९ वर्षांनंतरही आजच्या दिवशी ४ जूनचे ६ ऑगस्ट रोजी अनेक लोक हिरोशिमातील शांतता स्मारकाजवळ एकत्र जमतात आणि श्रद्धांजली वाहतात. यासोबतच जगभरात शांती नांदावी यासाठी प्रार्थना करतात. हिरोशिमा नावा हा पर्यावरण संरक्षण, मानवी हक्क आणि निःहिसेबद्ध जागरूकता निर्माण करण्याचा दिन आहे.

युद्धाची पार्श्वभूमी
दुसऱ्या महायुद्धाच्या अखेरच्या दिवसांमध्ये ६ आणि ९ ऑगस्ट १९४५ रोजी अमेरिकेने जपानच्या हिरोशिमा आणि नागासाकी या वहरांवर अणुमेघ दोन अणुबॉम्ब टाकले . या वारंवाई बॉम्बहल्ल्यांमध्ये दीड लाख ते दोन लाख नागीस हजारा लोक मारले गेले, ज्यांपैकी बहुतेक गिरिक होते. सशस्त्र संघर्षात अणुबॉम्बचा पहिला हात आणकवे वापर आहे . दुसऱ्या महायुद्धाच्या शेवटच्या वर्षात, मित्र राष्ट्रांनी जपानच्या मुख्य भूमीवर एका मोठ्या खर्चाच्या आक्रमणाची तयारी केली. या मोहिमेपूर्वी संघर्षाची बॉम्बहल्ला आण आग लावणाऱ्या बॉम्बहल्ल्यांची मोहीम राबवण्यात आली, ज्यात गिरिकोवरील कारवाईसह जपानची ६४ शहरे ध्वस्त झाली. ८ मे १९४५ रोजी जर्मनीने परागती पराकरल्यावर युरोपमधील युद्ध संपले आणि मित्र राष्ट्रांनी आपले संपूर्ण लक्ष सिफिक युद्धाकडे वळवले. जुलै १९४५ पर्यंत, मित्र राष्ट्रांच्या नॅशनल प्रकल्पाने दोन प्रकारचे अणुबॉम्ब तयार केले होते: ' लिटल बॉय ' , एक अणुमुद्द युरेनियम गन-टाइप फिशन शस्त्र , आणि ' फॅट मॅन ' , एक प्लुटोनियम इम्प्लोजन-टाइप अणुबॉम्ब . अमेरिकन आर्मी एअर फोर्सच्या १०९ या कंपोझिट थ्रुपल बोईंग बी-२९ सुपरफोर्ट्रेसच्या विशेष सिल्व्हरप्लेट आवृत्तीने शिक्षित करून सुसज्ज करण्यात आले आणि आरिथाना बेटांमधील टिनियन येथे तैनात करण्यात आले . मित्र राष्ट्रांनी २६ जुलै १९४५ रोजी टोक्यसह जाहीरनाम्यात जपानच्या शाही सशस्त्र

दलांच्या बिनशर्त शरणागतीची मागणी केली , ज्याचा पर्याय 'तात्काळ आणि संपूर्ण विनाश' हा होता. जपान सरकारने या अल्टिमेटमकडे दुर्लक्ष केले . नागासाकीवरील बॉम्बहल्ल्यानंतर आणि सोव्हिएत युनियनने जपानविरुद्ध युद्धाची घोषणा करून मांचुरियावर आक्रमण केल्यानंतर सहा दिवसांनी, १५ ऑगस्ट रोजी जपाने मित्र राष्ट्रांसमोर शरणागतीची घोषणा केली. जपान सरकारने २ सप्टेंबर रोजी शरणागतीच्या करारावर स्वाक्षरी केली, ज्यामुळे युद्ध समाप्त झाले.

वचेबेक करारानुसार आवश्यक
असल्याप्रमाणे, बॉम्बहल्ल्यासाठी युनायटेड
किंगडमची संमती महत्त्वधान्यात आली आणि
२५ जुलै रोजी अमेरिकी लष्कराचे कार्यवाहक
चौफ ऑफर स्टाफ, जनरल थॉमस टी. हँडी यांनी
हिरोशिमा, कोकुरा, निगाता आणि नागासाकीवर
अणुबॉम्ब वापरण्याचे आदेश जारी केले. ही तथ्ये
निवडण्यात आली कारण ती मोठी शहरी क्षेत्रे होती
जिथे महत्त्वपूर्ण लष्करी तळही होते. ६ ऑगस्ट
रोजी हिरोशिमावर 'लिटल बॉय' बॉम्ब टाकण्यात
आला. तीन दिवसांनंतर, नागासाकीवर 'फॅट
मॅन' बॉम्ब टाकण्यात आला. पुढील दोन ते चार
महिन्यांत, अणुबॉम्बहल्ल्यांच्या परिणामांमुळे
हिरोशिमातथ्ये ९०,००० ते १,६६,००० आणि
नागासाकीतथ्ये ६०,००० ते ८०,००० लोकांचा
मृत्यू झाला; यापैकी जवळपास निम्मे मृत्यू
पहिल्याच दिवशी झाले. त्यानंतर कित्येक महिने,
भाजणे, किरणोत्सर्गामुळे होणारे आजार आणि
इतर जखमांमुळे अनेक लोकांचा मृत्यू होत
राहिला, त्यातच आजाररपण आणि कुपोषणाची
भर पडली. हिरोशिमातथ्ये अंदाजे २४,०००
सैनिकांची मोठी लष्करी तुकडी असूनही,
मृतांपैकी सुमारे ९० टक्के नागरिक होते.

विद्वानांनी या बॉम्बस्फोटांचा त्यानंतरच्या जागतिक इतिहासाच्या आणि लोकप्रिय संस्कृतीच्या सामाजिक व राजकीय स्वरूपावर झालेल्या परिणामांचा सखोल अभ्यास केला आहे आणि या बॉम्बस्फोटांचे नैतिक व काव्यदेशीय समर्थन, तसेच विशेषतः शीतयुद्धाच्या संदर्भात भू-राजकारणावरील त्यांच्या परिणामांबद्दल अजूनही बरीच चर्चा सुरू आहे . समर्थकांचा असा युक्तिवाद आहे की, कमीत कमी जीवितहानीसह युद्ध संपवण्यासाठी अणुबॉम्बस्फोट आवश्यक होते आणि त्यामुळे अखेरचे दोन्ही बाजूंची मोठी जीवितहानी टळली. तसेच, अणुयुद्ध टाळण्याच्या हितासाठी अणुशस्त्रांच्या प्रदर्शनामुळेच ‘ दीर्घ शांतता’ प्रस्थापित झाली, असा त्यांचा दावा आहे. याउलट, टीकाकारांचा असा युक्तिवाद आहे की, युद्ध संपवण्यासाठी हे बॉम्बस्फोट अनावश्यक होते आणि तो एक युद्धगुन्हा होता, ज्यामुळे नैतिक आणि तात्विक प्रश्न निर्माण होतात. तसेच, भविष्यात अणुशस्त्रांचा वापर अपेक्षेपेक्षा अधिक होण्याची शक्यता आहे आणि त्यामुळे अणुसंहार होऊ शकतो, असाही त्यांचा दावा आहे.

भारताचे जलमानव राजेंद्र सिंह

नागरिक, मंगू लाल मीना यांना भेटला, ज्यांनी असा युक्तिवाद केला की 'ग्रामीण राजस्थानमध्ये शिक्षणापेक्षा पाण्याची समस्या अधिक मोठी आहे'. त्यांनी त्याला शहरात येऊन, शिकून परत जाणार्या 'सुशिक्षित' लोकांसारखे वागण्याऐवजी स्वतःच्या हाताना काम करण्याचा सल्ला दिला; नंतर त्याला जोहडावर काम करण्यास प्रोत्साहित केले गेले, जे पारंपरिकरित्या पावसाचे पाणी साठवण्यासाठी आणि भूजल पुनर्भरण करण्यासाठी वापरले जाणारे मातीचे बंधारे आहेत, हे तंत्र मागील दशकांमध्ये सोडून देण्यात आले होते. परिणामी, त्या भागात मागील पाच वर्षांपासून भूजल नव्हते आणि त्याला अधिकृतपणे 'डार्क झोन' म्हणून घोषित करण्यात आले होते. जरी राजेंद्रला स्थानिक शेतकऱ्यांकडून जलसंधारणाची पारंपरिक तंत्रे शिकायची होती, तरी त्याचे इतर शहरी मित्र हाताने काम करण्यास तयार नव्हते आणि त्यांनी मार्ग सोडला. अखेरीस, काही स्थानिक तरुणांच्या मदतीने त्याने अनेक वर्षांच्या वापराअभावी दुर्लक्षित पडलेल्या गोपालपुरा जोहडातील गाळ काढण्यास सुरुवात केली. त्या वर्षी जेव्हा मान्सून आला, तेव्हा जोहड भरला आणि लवकरच अनेक वर्षांपासून कोरड्या असलेल्या विहिरींमध्ये पाणी आले. गावकर्त्यांनी हातभार लावला आणि पुढील तीन वर्षांत, ते १५ फूट खोल केले.

सरस्का अभयारण्याच्या सीमेवर असलेल्या थानागाडी तालुक्यात किशोरी-सिंहचमपुरा येथील तरुण आश्रम, तरुण भारत संघाचे मुख्यालय बनले. त्यांनी १९८६ मध्ये या भागातील गावांमधून आपली पहिली पदयात्रा सुरू केली, ज्यामध्ये गावांचे जुने बंधारे पुन्हा बांधण्यासाठी लोकांना शिक्षित केले जात होते. तरीही त्यांचे मोठे यश अजून यायचे होते, कारण १९८६ मध्ये २० किमी दूर असलेल्या गोपालपुरा येथील पदयात्रेतून आणि यथास्त

प्रणना घेऊन, भानोटा-कोल्याला गावातील लोकांनी श्रमदान करून आणि टीबीएस स्वयंसेवकांच्या मदतीने, कोरड्या पडलेल्या अरवरी नदीच्या उगमावर एक जोहड बांधला. त्यानंतर नदीच्या पाणलोट क्षेत्रात येणारी गावे पार करत, त्यांनी नदीच्या काठावर लहान मातीची धरणेही बांधली, ज्यातील सर्वात मोठे धरण अरवली पर्वतरांगांमध्ये असलेले २४४ मीटर लांब आणि ७ मीटर उंची सिमेंटचे धरण होते; अखेरीस जेव्हा धरणांनी संख्या ३७५ झाली, तेव्हा ६० वर्षांहून अधिक काळ कोरडी राहिल्यानंतर १९९० मध्ये नदी पुन्हा वाहू लागली. तरीही हा लढा अजून संपलेला नव्हता; जोहड बांधूनही सरिरस्का परिसराला तलाव आणि सरोवरांमधील पाण्याची पातळी अपेक्षितपणे वाढली नाही. त्यांच्या लक्षात आले की, खाणकामगारांनी त्या भागातील खाणकाम पूर्ण झाल्यावर न बुजवलेल्या खुदयांमधून कमी झालेले पाणी वाफेमुळे नाहीसे झाले होते. त्यानंतर काण्यदेशीर लढाई सुरू झाली; त्यांनी सर्वोच्च न्यायालयात जनहित याचिका दाखल केली, ज्याने १९९१ मध्ये अरवली पर्वतरांगेतील खाणकामावर बंदी घातली. त्यानंतर मे १९९२ मध्ये, पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाच्या अधिसूचनेने आणि पर्वतरांगेतील खाणकामावर पूर्णपणे बंदी घातली आणि सरिरस्का अभयारण्याच्या बफर क्षेत्र व परिघामध्ये कार्यरत असलेल्या ४७०० खाणी बंद करण्यात आल्या. हक्कूहक्कू टीबीएसने अभयारण्यात ११५ मातीच्या आणि सिमेंटच्या इमारती आणि बफर व परिधीय क्षेत्रात ६०० इतर इमारती बांधल्या. या प्रयत्नांना लवकरच यश आले, १९९५ पर्यंत अरवरी ही बारमाही नदी बनली. या नदीला 'आंतरराष्ट्रीय नदी पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला आणि मार्च २००० मध्ये, तत्कालीन राष्ट्रपती के. आर. नारायणन यांनी गावकरण्यांना ' डाऊन टू अर्थ — जोसेफ सी. जॉन पुरस्कार' प्रदान करण्यासाठी या भागाला भेट दिली. पुढील वर्षामध्ये, रुपरेल, सरसा, भगानी आणि जहाजवाली यांसारख्या नद्या अनेक दशके कोरड्या राहिल्यानंतर पुनरुज्जीवित झाल्या. या भागातील ओसाड गावे पुन्हा वसली आणि

जयपूर, दौसा, सवाई माधोपूर, भरतपूर आणि करौली या शेजारच्या जिल्ह्यांमधील शेकडो दुष्काळग्रस्त गावांमध्ये शेतीची कामे पुन्हा सुरू करता आली, जिथे टीबीएसचे कार्य हळूहळू पसरले.

२००१ पर्यंत, टीबीएस ६,५०० चौरस किलोमीटर क्षेत्रात पसरले होते , ज्यात मध्य प्रदेश, गुजरात आणि आंध्र प्रदेशच्या काही भागां जिह्यांतील ८५० गावांमध्ये पावसाचे पाणी गोळा करण्यासाठी ४,५०० मातीचे बंधारे किंवा जोहड बांधले होते आणि त्याच वर्षी त्यांना सामुदायिक नेतृत्वासाठी मॅंगसेसे पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. अनेक ग्राम समुदायांनी पुनर्निर्माणकरणे काणे हाती घेतले आहे आणि सामुदायिक संसाधनांची काळजी घेण्यासाठी विशेषतः ग्रामसभा स्थापन करण्यात आल्या आहेत. त्यांनी राजस्थानातील दुर्गम गावांमध्ये पाणी बचतीच्या पारंपरिक ज्ञानाबद्दल, भूगर्भातील जलस्तर टिकवण्यासाठी भूजल पुनर्भरण करण्याच्या निकडीबद्दल आणि नैसर्गिक संसाधनावर सामुदायिक नियंत्रणाचे समर्थन करण्यासाठी पाणी पचायत किंवा मध्य संसदेचे आयोजन केले आहे. २००५ मध्ये, त्यांना जमनालाल बजाज पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. आउआयटी कानपूरचे पर्यावरणवादी जी. डी. अग्रवाल यांनी उपोषण सुरू केले असतानाही, २००६ मध्ये गंगा नदीची उगमस्थान असलेल्या भागीरथी नदीची उगमस्थान असलेल्या पाला जलविद्युत प्रकल्प थांबवण्यात त्यांनी महत्वाची भूमिका बजावली. २००९ मध्ये, त्यांनी पर्यावरणवादी आणि स्वयंसेवी संस्थांच्या गटाच्या एका पदयात्रेचे (वॉकथॉन) नेतृत्व केले, जी मुंबई शहरातून लुप्तप्राय मिठी नदीच्या काठाने निघाली होती. जानेवारी २०१४ मध्ये, त्यांनी लोकांना नदी प्रदूषणमुक्त करण्याचे आवाहन करण्यासाठी रॉबर्ट केशव ते पैठणपर्यंत गोदावरी नदीच्या काठाने परिक्रमा केली. अलीकडेच त्यांनी मुंबईतील अणुऊर्जा नियामक मंडळात पाणी, त्याचे संवर्धन आणि पाण्याची मूल्ये या विषयावर व्याख्यान दिले.

मूर्तिजापूर येथील शासकीय निवासस्थानांची दुरवस्था

अनवर खान ७ ऑगस्ट

मूर्तिजापूर : शहरातील सिव्हिल लाईन परिसरात अनेक वर्षांपूर्वी विविध शासकीय निवासस्थानांची दुरवस्था झाली आहे. अनेक निवासस्थाने जीर्ण व मोडकळीस आली असून, काही इमारती वापराविना पडून आहेत. शासनाची कोट्यवधी रुपयांची मौल्यवान मालमत्ता अशा प्रकारे दुर्लक्षित राहणे ही गंभीर बाब असून, याकडे जिल्हा प्रशासन आणि संबंधित विभागाने तातडीने लक्ष देण्याची गरज निर्माण झाली आहे.

काही शासकीय निवासस्थाने वापरण्यायोग्य राहिलेली नसून, काही ठिकाणी इमारतींच्या भिंती, छत, दरवाजे व इतर बांधकाम साहित्याची मोठ्या प्रमाणात पडझड झाल्याचे दिसून येते. त्यामुळे या परिसरातील शासकीय मालमत्तेची सुरक्षितता तसेच भविष्यातील वापराचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. जीर्ण झालेल्या इमारतींची तातडीने तांत्रिक तपासणी करून त्या धोकादायक

प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे कोट्यवधींची मालमत्ता धोक्यात

असल्यास पाडण्याची आणि त्या जागेचा योग्य नियोजनबद्ध पद्धतीने पुनर्विकास करण्याची मागणी नागरिकांकडून होत आहे. सिव्हिल लाईन परिसरातील जुन्या व जीर्ण शासकीय निवासस्थानांचा सर्वकष आढावा घेऊन शासनाने एकात्मिक

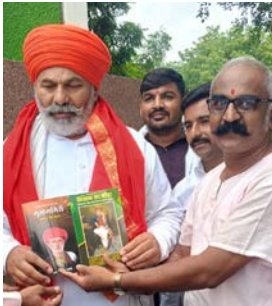
शक्ते. मूर्तिजापूर येथील सर्व शासकीय निवासस्थानांचे तातडीने सर्वेक्षण करून प्रत्येक इमारतीची सद्यस्थिती तपासावी. वापरण्यायोग्य असलेल्या इमारतींची तातडीने दुरुस्ती करावी, तर अत्यंत जीर्ण व धोकादायक इमारतींचे स्ट्रक्चरल ऑडिट करून आवश्यकतेनुसार त्या पाडून त्याच ठिकाणी नवीन अत्याधुनिक शासकीय निवासस्थानांची उभारणी करावी, अशी मागणी नागरिकांकडून होत आहे.

जिल्हाधिकारी मीना यांनी या गंभीर विषयाकडे विशेष लक्ष देऊन संबंधित विभागांची संयुक्त बैठक घेऊन मूर्तिजापूर येथील शासकीय निवासस्थानांचा आढावा घ्यावा. तसेच स्थानिक लोकप्रतिनिधींनीही शासनाच्या संबंधित विभागांकडे हा प्रश्न मांडून निधी उपलब्ध करून घेण्यासाठी पुढाकार घ्यावा, अशी आहे.

राकेश टिकैत यांच्याकडून महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या स्मारकास अभिवादन

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

पातूर : देशातील प्रसिद्ध शेतकरी नेते राकेश टिकैत यांनी आज पातूर शहराला भेट देऊन महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या स्मारकास अभिवादन केले. याप्रसंगी त्यांनी परिसरातील शेतकरी बांधवांशी संवाद साधला. देशातील प्रसिद्ध शेतकरी नेते राकेश टिकैत यांनी आज पातूर परिसरातील महात्मा ज्योतिबा फुले स्मारकास भेट देऊन अभिवादन केले. सध्या

शेतकरी नेते राकेश टिकैत विदर्भ दौऱ्यावर आहेत. या दौऱ्यादरम्यान शेतमालाला हमीभाव, वाढता उत्पादन खर्च, पीक विमा, नैसर्गिक

आपत्तीमुळे शेतकऱ्यांचे होणारे नुकसान, सिंचन, वीज वितरण आणि कर्जमाफी यांसारख्या शेतकरी हिताच्या विविध प्रश्नांवर ते चर्चा करत आहेत. शासनाने कृषी धोरणावर ठोस निर्णय घेतला पाहिजे, यासाठी आगामी आंदोलनाची दिशा ठरवण्याच्या उद्देशाने त्यांनी परिसरातील शेतकऱ्यांशी संवाद साधला. या प्रसंगी उपस्थित शेतकऱ्यांच्या वतीने त्यांचे स्वागत करण्यात आले. कार्यक्रमास मोठ्या संख्येने शेतकरी उपस्थित होते.

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

अकोला : जिल्ह्यातील अनेक खासगी अनुदानित प्राथमिक शाळांमध्ये मोफत पाठ्यपुस्तकांचा तुटवडा असल्याची बाब समोर आल्यानंतर जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनय नावंदर यांनी या प्रकरणाची गंभीर दखल घेत शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांना तातडीने कार्यवाहीचे निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार जिल्ह्यातील

सर्व गटशिक्षणाधिकार्यांना पाठ्यपुस्तक वितरणाबाबतचा वस्तुनिष्ठ अहवाल तातडीने सादर करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. भारतीय जनता पक्ष ओबीसी मोर्चेचे जिल्हाध्यक्ष मनीष गावंडे यांनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनय नावंदर यांची भेट घेऊन जिल्ह्यातील अनेक विद्यार्थ्यांना अद्यापही मोफत पाठ्यपुस्तके मिळाली नसल्याची बाब निदर्शनास आणून देत निवेदन सादर केले होते. विद्यार्थ्यांचे शिक्षणिक

अहवाल सादर करण्याचे आदेश

नुकसान टाळण्यासाठी तातडीने उपाययोजना करण्याची मागणीही त्यांनी केली होती. या निवेदनाची दखल घेत मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांना तात्काळ अभ्यासवाहीचे निर्देश दिले. त्यानुसार जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यांतील सरकारी, जिल्हा परिषद, नगर परिषद व खासगी अनुदानित शाळांमधील पाठ्यपुस्तकांची

मागणी, प्रत्यक्ष प्राप्त पुस्तके, तुटवडा, अतिरिक्त (Surplus) पुस्तके तसेच समायोजनाची माहिती निश्चित नमुन्यात सादर करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. याबाबत मनीष गावंडे यांनी सांगितले की, “मोफत पाठ्यपुस्तके हा प्रत्येक विद्यार्थ्याचा मूलभूत हक्क आहे. पुस्तकांच्या अभ्यासामुळे एकही विद्यार्थ्याचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये. मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनय नावंदर यांनी विद्यार्थीहित लक्षात घेऊन तातडीने कार्यवाहीचे आदेश दिल्याबद्दल त्यांचे आभार. जिल्ह्यातील प्रत्येक विद्यार्थ्याला वेळेत पाठ्यपुस्तके मिळेपर्यंत भाजप ओबीसी मोर्चा सातत्याने पाठपुरावा करणार आहे.” शिक्षण विभागाने मागविलेल्या अहवालानंतर जिल्ह्यातील प्रत्यक्ष तुटवड्याचे चित्र स्पष्ट होणार असून, ज्या शाळांमध्ये पाठ्यपुस्तकांची कमतरता आहे तेथे तातडीने पुस्तके उपलब्ध करून देण्यासाठी पुढील कार्यवाही केली जाणार असल्याची माहिती सूत्रांनी दिली.

शेतकऱ्यांची पोलिसांनी केली उचलबांगडी

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

हिवरखेड : शासकीय कामात अडथळा निर्माण होऊ नये म्हणून शेतकऱ्यांची पोलिसांनी केली उचलबांगडी. हिवरखेड पोलिस स्टेशन अंतर्गत येत असलेल्या ग्राम भोकर शेतशिवरात दिनांक ५ ऑगस्ट रोजी दुपारी रस्त्याचे शासकीय काम सुरू असताना काही ठराविक शेतकऱ्यांची या कामात आडकाठी येऊ नये म्हणून हिवरखेड पोलिसांनी शेतकऱ्यांची उचलबांगडी केली होती, सदर रस्त्याचे काम भोकर काळेगाव मार्गावरील शेतशिवरात तेल्हारा तहसीलदार यांच्या आदेशाने पोलिस बंदोबस्तात करण्यात आले, या दरम्यान प्रकरण वाढू

नये म्हणून पोलिसांनी नियमाचे पालन करत भोकर येथील ३ शेतकऱ्यांना ताब्यात घेतले सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर पोलिसांनी शेतकऱ्यांना सुखरूप नातेवाईकांच्या स्वाधीन केले , तेल्हारा ठाणेदार संतोष इंगळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली हिवरखेडचे पी एस आय गोपाल गिलबिले यांनी हे प्रकरण हाताळले, परंतु शेतकऱ्यांनी याबाबत नाराजी व्यक्त केली असल्याचे समजते. शेतकरी आपला विषय सध्या जोरकसपणे मांडत आहेत. अशा वेळी त्यांची मुसकटदाबी करणे किती योग्य आहे असा सवाल देखील या अनुषंगाने उपस्थित केला जात आहे. तसेच घडलेल्या प्रकाराबाबत नाराजी आहे.

सेंट पॉल पब्लिक स्कूल मध्ये शाळा स्थापना दिवस व गुरुपौर्णिमा उत्साहात साजरी

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

अकोट : सेंट पॉल पब्लिक स्कूलमध्ये शाळा स्थापना दिन व गुरुपौर्णिमा साजरी करण्यात आली. याकार्यक्रमाकरिता संस्थेचे अध्यक्ष नवनीत लखोटिया, उपाध्यक्ष लूणकरन डागा, सचिव प्रमोद चांडक, शारदा लखोटिया, रेखा चांडक, सुधा डागा ,दीपम लखोटिया, प्राचार्या डॉ.कविता मिश्रा ,समन्वयक अभिषेक गुजर, वेदवास गुरूच्या भूमिकेत अर्द्वैत बोचे व गुरुमां च्या भूमिकेत राजनदिनी साबळे मंचावर उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाची सरस्वती पूजनाने झाली. मान्यवरांचे पुष्पगुच्छ देऊन स्वागत करण्यात आले . ‘माता ही आपल्या जीवनातील प्रथम गुरु’ या

प्रथेनुसार नर्सरी ते के.जी च्या विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या प्रथमगुरुचे पूजन केले. प्रवीण कुलट व पवन चिंचोळकर यांच्यासोबत वर्ग पाचवी व साहवीच्या विद्यार्थ्यांनी स्वागत पर गीत गायले . सिद्धार्थ अंभोरे यांच्या नेतृत्वाखाली सातवीच्या विद्यार्थ्यांनी गुरु-शिष्य संबंधावर अप्रतिम नृत्य सादर केले. उपस्थित सर्व महिला पालक वर्गाचे विविध खेळ घेण्यात आले, यामध्ये नर्सरीच्या पूजा पाखरे केजी वनच्या तृप्ती भगत आणि

वाहतूक व्यवस्था सुधारल्यानंतर हेल्मेट सक्ती करा !

अकोला : जिल्ह्यात हेल्मेट सक्ती लागू करू नये तसेच नियमभंगाबाबत दंडात्मक कारवाई टाळावी, अशी मागणी बहुजन समाज पक्षाच्या अकोला जिल्हा शाखेने केली आहे. यासंदर्भात उपजिल्हाधिकारी राजेंद्र मालठाणे यांच्यामार्फत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना निवेदन सादर करण्यात आले. शहरातील मूलभूत सुविधा आणि वाहतूक व्यवस्था सुधारल्यानंतरच हेल्मेट करावी, अशी मागणी बसपेने केली आहे. तसेच १५ ऑगस्टपर्यंत हेल्मेट सक्तीबाबतचा आदेश मागे न घेतल्यास जनआंदोलन छेडण्यात येईल, असा इशारा निवेदनातून देण्यात आला आहे. यावेळी नेते डॉ. धनंजय नालट, लोकसभा अध्यक्ष रमेश इंगळे बजरंगसिंग एललकार आदी उपस्थित होते.

शिष्यवृत्ती परीक्षेत सेंट पॉल्स अकॅडमीच्या विद्यार्थ्यांचे घवघवीत यश

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

अकोट : महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे यांच्या वतीने घेण्यात आलेल्या शिष्यवृत्ती परीक्षेत सेंट पॉल्स अकॅडमीच्या विद्यार्थ्यांनी उल्लेखनीय यश संपादन करत शाळेच्या शिरपेचात मानचा तुरा खोला आहे.

पूर्व उच्च प्राथमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा (इयत्ता 5 वी) मध्ये शाळेची विद्यार्थिनी कृतिका गोपाल इंगळे हिने मेरिट यादीत स्थान मिळवत यश संपादन केले. या परीक्षेसाठी शाळेतील 50 विद्यार्थी सहभागी झाले होते. त्यापैकी 16 विद्यार्थी पात्र ठरले आहेत.

तसेच पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा (इयत्ता 8 वी)

मध्ये वेदांत राहुल दामदर व गार्गी प्रमोद राऊत यांनी मेरिटसह उत्तीर्ण होत विशेष यश मिळविले. या परीक्षेत शाळेतील एकूण 40 विद्यार्थी सहभागी झाले होते. त्यापैकी 13 विद्यार्थी पात्र ठरले आहेत.

विद्यार्थ्यांच्या या यशामागे शाळेचे मुख्याध्यापक विजयजी बिहाडे, उपमुख्याध्यापिका ममता श्रावगी, तसेच रिकू अग्रवाल, नितीन गावंडे, मालती महल्ले,

वैशाली गावत्रे, सुचिता गायकवाड आणि सर्व शिक्षकांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले.

विद्यार्थ्यांच्या यशाबद्दल संस्थाध्यक्ष नवनीतजी लखोटिया, उपाध्यक्ष लूनकरणजी डागा, सचिव प्रमोदजी चांडक, रेखा चांडक, शारदा लखोटिया, सुधा डागा, दीपम लखोटिया व अवनी लखोटिया यांनी विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन करून पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

पर्यावरण संरक्षणाला प्राधान्य हवे

अकोला : पर्यावरण संरक्षणाला प्राधान्य दिले जावे अशी मागणी पर्यावरण प्रेमी करीत आहेत. उन्हाळ्यातील तीव्र उष्णतामान कमी होण्यासाठी उपाय योजना करणे आवश्यक आहे अशी भावना व्यक्त केली जात आहे. सभोवतालचे नैसर्गिक आवरण, हवा, पाणी आणि वनांचे रक्षण करणे होय. यामध्ये अधिक झाडे लावणे, पाणी व ऊर्जेची बचत करणे आणि कचरा कमी करणे या मुख्य उपायांचा समावेश होतो. संरक्षणासाठी अधिक रोपे लावणे आणि वृक्षतोड थांबवणे, पाणी आणि विजेचा कमी व योग्य वापर करणे, प्लास्टिकचा वापर टाळणे आणि वस्तूंचा पुनर्वापर करणे, गाडीरेवजी चालत जाणे, पर्यावरण सुरक्षा म्हणजे आपल्या सभोवतालच्या नैसर्गिक आवरणाला संरक्षण देणे आणि ते जीवनासाठी अनुकूल ठेवणे.

हिवरखेड पाणीपुरवठा योजना प्रगतीपथावर

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

हिवरखेड : पाणी पुरवठा योजनेचे कार्य प्रगतीपथावर असून यामध्ये नगरपरिषदच्या वतीने मोठे लाईट लावण्यात आले तर मोठ्या प्रमाणात येथील भिंतीची रंगोटी, फ्लोअरिंग यासह विविध म्हणजे आपल्या सभोवतालच्या नैसर्गिक आवरणाला संरक्षण देणे आणि ते जीवनासाठी अनुकूल ठेवणे.

पाणी पुरवठा सुरळीत करण्यात आला,योग्य प्रमाणात आलम व बिलिचिंग पावडरचा साठा सुद्धा उपलब्ध करण्यात आला यावेळी नगरपरिषदच्या नगराध्यक्षा सौ सुलभा दुतोंडे यांच्या नेतृत्वाखाली पाणीपुरवठा सभापती अजीज खा, संदीप इंगळे, पाणीपुरवठा कर्मचारी गणेश भारसाकळे , काजिमोदीन, अंकुश शिंदुरे, निखिल ओंकारे, बेतूरकार यांनी या दरम्यान पाहणी करून येथील जलशुद्धीकरणचे नीट नेटके कार्य पार पाडण्याचा प्रयत्न केला.

शहराला आयुक्त तुकाराम मुंडे यांच्या धर्तीच्या प्रशासकाची गरज

प्रतिनिधी ७ ऑगस्ट

अकोट : शहरात नियमांचे उल्लंघन होत असल्याचे चित्र अनेक ठिकाणी दिसून येत आहे. उघड्यावर मटण विक्री, अस्वच्छतेच्या वातावरणात सुरू असलेले मांस विक्रीचे व्यवहार, शाळांच्या परिसरात बंदी असलेल्या पदार्थांची विक्री, प्लास्टिकबंदीचा सर्रास भंग आणि काही बेकरी उत्पादनांबाबत उपस्थित होणारे प्रश्न यामुळे नागरिकांमध्ये चिंता वाढत आहे.

विशेष म्हणजे, शहरातील बहुतांश प्रमुख चौकांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्यात आलेले आहेत. त्यामुळे या नियमभंगाच्या प्रकरांची सत्यता पडताळण्यासाठी प्रशासनाकडे सीसीटीव्ही फुटेज तपासण्याचा प्रभावी पर्याय उपलब्ध आहे. संबंधित विभागांनी फुटेजची पाहणी करून नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर कारवाई करावी, अशी नागरिकांची मागणी आहे.

शहरात कत्तलखाना नसल्याने मांस विक्री करता कापली जाणारे जनावरे ही व्यावसायिक त्याच ठिकाणी कापातात आजपर्यंत आम्ही कुठल्याही जनावराची तपासणी केलेली नाही व त्याकरिता कधी नगर परिषद आरोग्य विभागाने सहभाग घेतला नाही

डॉ. अनिल किटकुले, पशुवैद्यकीय अधिकारी अकोट

प्रशासनाने तपासणी करणे आवश्यक आहे. नागरिकांच्या आरोग्याशी संबंधित प्रश्न अधिक गंभीर होण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे.	वेळोवेळी राबवून सुरक्षा, स्वच्छता आणि नियमांची कठोर अंमलबजावणी करणे आहे. अन्यथा नागरिकांच्या आरोग्याशी संबंधित प्रश्न अधिक गंभीर होण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे.	कठोर अंमलबजावणी, नियमित तपासण्या आणि कोणत्याही दबावाला बळी न पडणारे प्रशासन उभे राहण्याची गरज असल्याची भावना नागरिकांमध्ये व्यक्त होत आहे. त्यामुळे आयुक्त तुकाराम मुंडे यांच्या धर्तीच्या शिस्तबद्ध आणि धडक प्रशासनाची अकोट शहराला गरज असल्याची चर्चा शहरभर सुरू आहे.

डॉ. विशू विलियम यांना अँक्युपॅक्चर रत्न पुरस्कार

अकोट : येथील अँक्युपॅक्चरिस्ट डॉ. विशू विलियम यांना आयुष इंटरनॅशनल मेडिकल असोसिएशन, एजीएमए मार्फत प्रतिष्ठेचा महा अँक्युपॅक्चर रत्न पुरस्कार २०२६ मोठ्या थाटात उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते यशवंतराव चव्हाण नाट्यगृह छत्रपती संभाजीनगर येथे देण्यात

आला. प्रमुख पाहुण्यांमध्ये मराठी सिने कलावंत डॉ. सुयोग गोहे,

अॅड.नाझेर काझी प्र. अध्यक्ष अल्पसंख्यांक विभाग राष्टवादी काँग्रेस पार्टी, अॅड. दत्तात्रय जाधवर, अॅड नागेश सोनुने, चेअरमन डॉ. सतीश कराळे,डॉ.नितीन राजे डॉ बाबुराव कानडे, डॉ. अभिजित कवठकर, प्रशांत सावंत, व आयुष इंटरनॅशनल मेडिकल असोसिएशन पदाधिकारी उपस्थित होते.

रस्त्यावरचे काढले पक्के नाही पाडले

● सिटी न्युज ब्युरो @ वाशीम ●

शहराला अतिक्रमणच्या विळाख्यातून बाहेर काढण्यासाठी अतिक्रमण मोहिमेला दि. ५ ऑगस्ट पासून डॉ. ऑबेडकर चौकातून सुरुवात करण्यात आली. दुसऱ्याही दिवशी अतिक्रमण हटाव मोहिम सुरुच असून ही मोहिम बसस्थानक परिसरातील अतिक्रमण हटाव करीत आहेत. मात्र काही अतिक्रमण धारकांनी दोन दिवसापासूनच स्वयंमस्फूर्तीने अतिक्रमण काढायला सुरुवात केली आहे. अतिक्रमण हटाव मोहिमेत रस्त्यावरील अतिक्रमण काढण्यात येत आहे. मात्र श्रीमंतांचे पक्के अतिक्रमण अद्यापही नाही पाडले. त्यामुळे श्रीमंतांचे पक्के अतिक्रमण पाडा अशी मागणी शहरवासीयांकडून होत आहे. शहरातील रस्त्यावरील अतिक्रमण हटल्यामुळे रस्त्यांनी मोकळा श्वास घेतला आहे. तर ही मोहिम खास ठरत आहे.

अतिक्रमण हटाव मोहीम खास, रस्त्याने घेतला मोकळा श्वास!

नगर पालिकेचा आला गाडा, गरिबांचे झोपडे मोडा, रस्त्यावरचे काढा अन् पक्केही पाडा

इतरही अतिक्रमण काढावे

वाशीम शहर अतिक्रमणामुळे व अस्वच्छतेमुळे भकास झाले आहे. शहरातील रस्त्यांना अतिक्रमणाने घेरले असून त्यामुळे वाहतुकीला अडथळा निर्माण होत होता. तर अस्वच्छतेने नागरिक त्रस्त झाले आहे. यावर उपाय म्हणून जिल्हाधिकारी योगेश कुंभेजकर न.प. मुख्यधिकारी अरविंद मुंडे, उपमुख्यधिकारी वसंत पाटील, बांधकाम अभियंता निखील चव्हाण, पाणी पुरवठा अभियंता गजानन हिरेमठ, अधिक्षक राहुल

मारकड, करनिरीक्षक स्वप्नील इंगोले, आरोग्य निरीक्षक सुदाम चव्हाण, लेखा अधिकारी योगेश मांदळे, करसंग्राहक मुन्ना खान, राम वानखेडे, शहर अभियान व्यवस्थापक पंडीत यासह न.प.चे कर्मचारी उपस्थित होते. शहराच्या विकासाच्या दृष्टीने वेगवेगळे पावले उचलत असून आता अतिक्रमण

पूर्ण शहरच मोकळे करावे

हटाव मोहिमेच्या माध्यमातून पुन्हा रस्त्यावर उतरल्या आहेत. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर चौकापासून अतिक्रमण हटाव मोहिमेला प्रारंभ झाला आहे. मात्र रस्त्यावरील अतिक्रमण हटाव मोहिमेनंतर कायम स्वरूपी शहरातील पक्के अतिक्रमण पाडण्याची मागणी शहर वासियांकडून होत आहे.

अतिक्रमण हटाव मोहिम ही नेहमी सारखी न राबविता कायम स्वरूपी राबवावी. कारण हे अतिक्रमण धारक पुन्हा काही दिवसानंतर जैसे थे करीत पुन्हा अतिक्रमण करतात. या काही अतिक्रमण धारकांनी अतिक्रमण करून भाड्याने दिले आहे. रस्त्यावरील अतिक्रमण न काढता पार्कांगच्या जागेवर केलेले पक्के अतिक्रमण, सरकारी जागेवर केलेले पक्के अतिक्रमण कायम स्वयंमस्वरूपी काढण्याची मागणी होत आहे.

अनेक वेळा राबविण्यात येते अतिक्रमण हटाव मोहिम...

शहराला अतिक्रमणच्या विळाख्यातून बाहेर काढण्यासाठी अतिक्रमण हटाव मोहिम या पूर्वी ही अनेक वेळा राबविण्यात आली. मात्र अतिक्रमण हटविल्यानंतर काही दिवसातच पुन्हा जैसे थे परिस्थिती होते. अतिक्रमणामुळे वाहतुकीस अडथळा निर्माण होतो. त्यामुळे कायम स्वरूपी अतिक्रमण हटाव मोहिम राबवून श्रीमंतांचे पक्के अतिक्रमण पाडण्याची मागणी होत आहे.

थोडक्यात

केनवड येथे नेत्र तपासणी व मोफत मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया शिबिर

ग्रामीण भागातील गरजू नागरिकांना दर्जेदार नेत्रसेवा उपलब्ध करून देत अंधत्वमुक्त समाज घडविण्याच्या उद्देशाने स्व. डॉ. ज्ञानेश्वर केशवराव शेवाळे यांच्या २७ व्या पुण्यस्मरण दिनानिमित्त केनवड येथे भव्य नेत्र तपासणी व मोफत मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे. या शिबिरातून गरजू रुग्णांना तज्ज्ञ डॉक्टरांकडून तपासणीसह मोफत शस्त्रक्रियेचा लाभ मिळणार असल्याने परिसरातील नागरिकांनी मोठ्या संख्येने सहभागी व्हावे, असे आवाहन आयोजकांनी केले आहे.

रोटरी क्लब ऑफ बॉम्बे हॅंगिंग गार्डन, मुंबई व दमाणी हॉस्पिटल, अकोला यांच्या संयुक्त विद्यमाने हे शिबिर सोमवार, दि. १० ऑगस्ट २०२६ रोजी सकाळी १० ते सायंकाळी ६ वाजेपर्यंत डॉ. गणेश राठोड यांच्या नवीन दवाखान्यात, मालेगाव रोड, केनवड, ता. रिसोड, जि. वाशिम येथे होणार आहे. शिबिरात तपासणीदरम्यान मोतीबिंदू निदान झालेल्या रुग्णांवर दमाणी नेत्र रुग्णालय, अकोला येथे लेस टाकून अल्पाधुनिक पद्धतीने मोफत शस्त्रक्रिया करण्यात येणार आहे. शस्त्रक्रियेसाठी निवड झालेल्या रुग्णांनी आधार कार्डाची प्रत व ५०० रुपये अनामत शुल्क जमा करणे आवश्यक असून, शस्त्रक्रियेनंतर उपस्थित राहिल्यास ही रक्कम परत करण्यात येणार आहे. या शिबिरात डॉ. सभापती शुक्ला (डायरेक्टर, दमाणी हॉस्पिटल), डॉ. मनीषजी हर्षे (मुख्य शल्यचिकित्सक), डॉ. सौरभ इंगोले व डॉ. शरद बड्दे (नेत्ररोग तज्ज्ञ) यांचे विशेष सहकार्य लाभणार आहे. शिबिराचे आयोजन माधव वामनराव शेवाळे व डॉ. गजानन बाजड यांनी केले असून, अधिक माहितीसाठी ९६५७१३४३३३, ९३५६९९१५९५ आणि ९८२२२४१५२१ या क्रमांकावर संपर्क साधण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

मतदार यादी पुनरीक्षणात राजकीय पक्षांनी सहकार्य करावे

● सिटी न्युज ब्युरो @ वाशीम ●

भारत निवडणूक आयोगाच्या निर्देशानुसार वाशिम जिल्ह्यातील तिनही विधानसभा मतदारसंघांमध्ये सुरु असलेल्या विशेष सखोल पुनरीक्षण (एसआयआर) कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने राजकीय पक्षांच्या पदाधिकारी व प्रतिनिधींची बैठक घेण्यात आली.

बैठकीत आयोगाच्या दि. ४ ऑगस्ट २०२६ रोजीच्या पत्राव्यये जाहीर करण्यात आलेल्या सुधारित कार्यक्रमाची माहिती देण्यात आली तसेच कार्यक्रमाची प्रत उपस्थितांना वितरित करण्यात आली. यावेळी मतदान केंद्रस्तरीय अधिकाऱ्यांकडून दि. ३० जून ते १७ ऑगस्ट २०२६ या कालावधीत गृहभेटी घेण्यात येणार असल्याचे सांगण्यात आले. दि. १७ ऑगस्ट रोजी मतदान केंद्रांचे सुसूत्रीकरण व पुनर्रचना, दि. २४ ऑगस्ट रोजी प्रारूप मतदार याद्यांचे प्रकाशन, तर दि. २४ ऑगस्ट ते २३ सप्टेंबर या कालावधीत दावे व हरकती स्वीकारण्यात येणार आहेत. त्यानंतर दि. २२ ऑक्टोबरपर्यंत दावे व हरकती निकाली काढून दि. २७ ऑक्टोबर २०२६ रोजी अंतिम मतदार याद्या प्रसिद्ध करण्यात येणार असल्याची माहिती देण्यात आली.

अतिक्रमण

● सिटी न्युज ब्युरो @ वाशीम ●

शासन श्रीमंतांनी तक्रार केली तर गरीबांचे अतिक्रमण क्षणात काढते, गरीबांचा संसार उघड्यावर आणते. नगर पालिकाही गरीबांचे अतिक्रमण काढून छोट्या व्यवसायीकांना व गरीबांना रस्त्यावर आणते. मात्र, श्रीमंतांचे पक्के अतिक्रमण १३ वर्षापासून तक्रार करुनही काढत नसल्याने अधिकारी गरीब श्रीमंत असा भेदभाव करीत असल्याचे सिद्ध झाले आहे. त्यामुळे अधिकाऱ्याने तरी गरीबाबरोबर श्रीमंतांचेही पक्के अतिक्रमण पाडावे व कायद्याचे पालन करावे अशी मागणी सुभाष देवढे यांनी केली आहे. त्यामुळे शासनाने गरीब श्रीमंत असा भेदभाव न करता सर्वांना समान कायद्यानुसार न्याय द्यावा.

राजस्थान शिक्षण संस्थेच्या कथित संस्थाचालकांना राजश्रय असल्यामुळे वाशीम जिल्ह्यातील जबाबदार असलेल्या महसूल प्रशासनाने मौनव्रत धारण केल्याचे चित्र आहे. या शासकीय जागेवर थाटात बांधलेल्या आणि अद्यापही वापरात नसलेल्या मुलीच्या वसतीगृहाचे बांधकाम जमीनदोस्त करण्याच्या मागणीसाठी सुभाष देवढे पाटील तब्बल १३ वर्षांनी पुन्हा आक्रमक झाले आहेत. वाशीम शहरातीलच नव्हेतर जिल्ह्यातील उच्च शिक्षणासाठी नावारूपास आलेल्या राजस्थान आर्य कला,मिठुलालजी कचोलिया वाणिज्य आणि एस.आर.राठी विज्ञान महाविद्यालय, रामकृष्णजी राठी विधी महाविद्यालयाची मोठी टोलेजंग ईमारत वाशीम-काटा रस्त्यावर थाटात उभी आहे. हे महाविद्यालय राजस्थान शिक्षण प्रसारक मंडळ, वाशीम या संस्थेमार्फत सुरू

आहे. याच महाविद्यालयाच्या समोरच्या भागात जवाहर नवोदय विद्यालयाला लागूनच असलेल्या शासकीय जागेवर राजस्थान महाविद्यालयाने खेळण्या मैदानासाठी अतिक्रमण केलेले आहे.याच जागेतील १० हजार फुटापेक्षा जास्त जागेवर विद्यापीठ अनुदान आयोगाने मुलींच्या वसतीगृहाच्या बांधकामासाठी दिलेल्या कोट्यवधीच्या अनुदानातून राजस्थान शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या कथित संचालकांनी मुलींचे वसतीगृह २०१० साली बांधले आहे. हे बांधकाम पूर्णतः बेकायदेशीर असल्याचा आरोप तक्रारकर्ते सुभाष देवढे पाटील यांनी केला आहे. या प्रकरणी सर्वप्रथम २०१३ मध्ये सुभाष देवढे पाटील यांनी जिल्हाधिकारी, वाशीम यांचेकडे तक्रार केली होती.पाटपुरावा पण केला.तसेच दिवंगत आमदार विनायकराव भेटे यांनी विधानसभेतही

हा प्रश्न उपस्थित करून ' या' राजाश्रय असलेल्या अतिक्रमणाला जमीनदोस्त करण्याची मागणी केली होती. परंतु महसूल प्रशासन एका ठिकाणी येवून ते झोपडे काढण्यासाठी पुढाकार घेत.परंतु राजाश्रय असलेल्या कथित संस्थाचालकांनी अतिक्रमण करून नियमबाह्य ,बेकायदेशीर बांधकाम केलेल्या मुलींच्या वसतीगृहाची टोलेजंग ईमारत जमीनदोस्त करण्यासाठी आणि ती शासकीय जागा ताब्यात घेण्यासाठी केव्हा पुढाकार घेणार असा प्रश्नही देवढे पाटील यांनी उपस्थित केला आहे.

१३ वर्षांचा लढा, अतिक्रमण काढा

शासकीय जागेवर अनाधिकृत बांधकाम करून वसतीगृहाच्या नावावर कोट्यवधीचे अनुदान घेवून शासनाची व जनतेची फसवणूक करणाऱ्या आर्य शिक्षण संस्थेच्या संचालक मंडळाची व अधिकाऱ्यांची मिलीभगत असून यामध्ये कोट्यवधीची फसवणूक झाली आहे. यासाठी सामाजिक कार्यकर्ते सुभाष देवढे यांनी १३ वर्षापासून लढा देत आहेत. विविध आंदोलन व उपोषण, निवेदनातून अतिक्रमण काढण्याची मागणी करीत आहेत.

भगवान दादांचा विकास ध्यास;रिसोडचा विकास, मुख्यमंत्र्यांचा ठाम विश्वास!

● खाजा शेख @ रिसोड ●

रिसोड शहराच्या सर्वांगीण विकासाला नवी गती मिळण्याची चिन्हं दिसू लागली आहेत. शहर विकास आराखड्याला मंजुरी व निधी मिळवून देण्यासाठी नगराध्यक्ष भगवान दादा क्षिरसागर यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची मुंबईत भेट घेऊन सविस्तर निवेदन सादर केले. या भेटीत मुख्यमंत्र्यांनी विकास आराखड्याचे कौतुक करत संबंधित विभागांना प्रस्तावांचा तातडीने आढावा घेण्याचे निर्देश देत निधीबाबत सकारात्मक भूमिका घेतल्याने रिसोडच्या विकासाच्या अपेक्षा अधिक बळावल्या आहेत. रिसोड शहराचा सर्वांगीण विकास साधण्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या 'रिसोड शहर विकास आराखडा' ला मंजुरी व निधी मिळवून देण्यासाठी रिसोड नगर परिषदेचे नगराध्यक्ष भगवान दादा क्षिरसागर यांनी मुंबई येथे महाराष्ट्राचे

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची त्यांच्या शासकीय कार्यालयात भेट घेऊन सविस्तर निवेदन सादर केले. यावेळी नगराध्यक्षांनी शहराच्या विकासासाठी प्रस्तावित विविध महत्वाच्या कामांची माहिती मुख्यमंत्र्यांना दिली. त्यामध्ये शहरातील अंतर्गत सिमेंट रस्ते, नाली व सांडपाणी व्यवस्थेचे सक्षमीकरण, वाढत्या लोकसंख्येनुसार नवीन पाणीपुरवठा योजना व जलकुंभ उभारणी, उद्याने, सभागृह व व्यापारी संकुलांची निर्मिती तसेच शहराचे सुशाभीकरण, भव्य प्रवेशद्वार उभारणी आणि पर्यटन व रोजगारवाढीसाठी

आवश्यक सुविधा उभारण्याचा समावेश आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी रिसोड शहर विकास आराखड्याचे कौतुक करत संबंधित विभागांना प्रस्तावांचा तातडीने आढावा घेण्याचे निर्देश दिले. तसेच विकासकांसाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी राज्य शासन सकारात्मक असून, रिसोड शहराच्या विकासासाठी निधीची कमतरता पडू देणार नाही, असे आश्वासनही त्यांनी दिले. विविध विकासकांमांचे प्रस्ताव तातडीने सादर करण्याच्या सूचनाही त्यांनी यावेळी

केल्या.नगराध्यक्ष भगवान दादा क्षिरसागर म्हणाले की, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच माजी मंत्री अन्तरराव देशमुख, खासदार अनुपजीत धोत्रे आणि विधान परिषद सदस्य भावनाताई गवळी यांच्या नेतृत्वामुळे रिसोड शहराचा विकास आराखडा प्रत्यक्षात साकार होण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे. या आराखड्यामुळे शहराचे रूप पालटून नागरिकांना दर्जेदार मूलभूत सुविधा उपलब्ध होतील, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. तसेच मुख्यमंत्र्यांनी दिलेल्या सकारात्मक प्रतिसादाबद्दल त्यांनी रिसोडकरांच्या बतीने आभार मानले. या भेटीप्रसंगी वाशिम विधानसभा मतदारसंघाचे आमदार श्यामभाऊ खोडे, स्थानिक पदाधिकारी व कार्यकर्ते उपस्थित होते. मुख्यमंत्र्यांच्या सकारात्मक भूमिकेमुळे रिसोड शहराच्या विकासाला नवसंजीवनी मिळण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

रिसोड शहर विकास आराखड्याला गती; मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडून निधीचे आश्वासन

देशातील १७ राज्यांतील १२१ शिक्षकांमध्ये वाशीमच्या सुनील खोटे यांची निवड CCRT च्या राष्ट्रीय प्रशिक्षणात यशस्वी सहभाग

● सिटी न्युज ब्युरो @ वाशीम ●

सांस्कृतिक मंत्रालय, भारत सरकार अंतर्गत कार्यरत सांस्कृतिक संसाधन आणि प्रशिक्षण केंद्र (ण्णॅऊ), नवी दिल्ली यांच्या वतीने २७ जुलै ते ३१ जुलै २०२६ या कालावधीत आयोजित पाच दिवसीय उजळणी अभ्यासक्रमासाठी देशातील १७ राज्यांमधून १२१ शिक्षकांची निवड करण्यात आली होती. या प्रतिष्ठित प्रशिक्षणासाठी वाशिम जिल्ह्यातील श्री शिवाजी विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय, मोप येथील शिक्षक श्री सुनील खोटे यांची निवड होणे ही जिल्ह्यासाठी अभिमानाची बाब ठरली. या पाच दिवसीय प्रशिक्षणादरम्यान शिक्षण, कला, संस्कृती, काव्य, नाट्य, बाह्यलोकला, शिल्पकला, अभिनव अध्यापन, आरोग्य आणि योग यांसारख्या विविध विषयांवरील तज्ज्ञांची मार्गदर्शनपर कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. तसेच कागदापासून आर्कषक वस्तू तयार करणे, मातीपासून कलाकॄती बनविणे आणि टाकाऊ वस्तूंपासून डिजाऊ वस्तू तयार करण्याच्या प्रात्यक्षिक कार्यशाळाही घेण्यात आल्या.या प्रशिक्षणात प्रा. भरत गुप्ता, सीमा बही मुखर्जी, डॉ. मालविका जोशी, डॉ. चारु स्मिता गुप्ता, डॉ. पुलकित जावा आणि डॉ. संजीव आदी मान्यवर विषयतज्ज्ञांनी मार्गदर्शन केले. प्रशिक्षणाचा एक भाग म्हणून ऐतिहासिक कुतूब मिनारला शैक्षणिक भेट देण्यात आली. तेथील ऐतिहासिक व सांस्कृतिक माहितीचे संकलन करून त्यावर अहवाल तयार करण्याचाही उपक्रम राबविण्यात आला. प्रशिक्षणादरम्यान विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले असून सर्व शिक्षकांनी उत्साहाने सहभाग नोंदविला. समारोप प्रसंगी ण्णॅऊ चे प्रमुख श्री इंदुलकर यांच्या हस्ते सर्व सहभागी शिक्षकांना प्रमाणपत्र प्रदान करून गौरविण्यात आले.

